

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสื่อสารของผู้เข้ารหัสและผู้ถอดรหัสที่อยู่ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ การนิยามของกลุ่มชายรักชายและกลุ่มรักต่างเพศต่อ “กะเทย” และ “คาบาเร่ต์โชว์” และการสื่อสารกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบกะเทย ผู้วิจัยอาศัยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และอาศัยแนวคิดหลัก 2 แนวคิด คือ แนวคิดการสื่อสาร อันประกอบไปด้วยกระบวนการสื่อสารเชิงพิธีกรรม (ritualistic model) และแนวคิดการสื่อสารกับวัฒนธรรมย่อย (subculture) และแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ (identity)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การสื่อสารของผู้เข้ารหัสและผู้ถอดรหัสที่อยู่ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์เป็นการสื่อสารตามแบบจำลองเชิงพิธีกรรมและเป็นการสื่อสารแบบวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มชายรักชาย
2. การนิยามของกลุ่มรักต่างเพศ คือ ผู้ชายและผู้หญิง และกลุ่มชายรักชายต่อคำว่า “กะเทย” และ “คาบาเร่ต์โชว์” นั้น มีความแตกต่างกัน คือ การนิยามความหมายของกลุ่มตัวอย่างผู้ชายสะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเรา และบางส่วนนิยามความหมายในลักษณะที่ต่ำกว่าอัตลักษณ์ของตน ส่วนการนิยามความหมายของกลุ่มตัวอย่างผู้หญิงนั้น สะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเราด้วยเช่นกัน แต่ในขณะเดียวกันก็ได้ให้ความหมายในลักษณะที่ค่อนข้างเป็น “พันธมิตร” กับอัตลักษณ์ของตน สำหรับกลุ่มตัวอย่างชายรักชายนั้นได้ให้ความหมายต่อคำเหล่านี้ โดยมีนัยยะบ่งบอกถึงความเป็นเราค่อนข้างสูง
3. ในด้านของการสื่อสารกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์ “กะเทย” ผ่านลักษณะภายนอก การแสดงและการสื่ออารมณ์นั้นผู้ที่อยู่ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ได้ถอดรหัสอย่างแตกต่างกันไป คือ กลุ่มตัวอย่างผู้ชายถอดรหัสต่ออัตลักษณ์กะเทยอย่างแบ่งเขาแบ่งเราอย่างชัดเจน และจัดวางอัตลักษณ์กะเทยให้ต่ำกว่าอัตลักษณ์ของตน ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้หญิงได้รหัสต่ออัตลักษณ์กะเทยอย่างแบ่งเขาแบ่งเราอยู่บ้าง แต่มีความเป็น “พันธมิตร” ต่ออัตลักษณ์ดังกล่าวร่วมอยู่ด้วย ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างชายรักชายนั้นได้ถอดรหัสต่ออัตลักษณ์กะเทยอย่างมีนัยยะบ่งบอกถึงความเป็นเราค่อนข้างสูงและมีการแบ่งเขาแบ่งเราอยู่ด้วย

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบหลักประการแรก คือ ในด้านของเป้าหมายในการเข้ามาอยู่ในพื้นที่คาบาเร่ต์ กลุ่มตัวอย่างผู้ชายเข้ามาในพื้นที่แห่งนี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการบรรลุนิเวศประสงศ์ (instrument) และด้วยความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งแปลกใหม่ (exotic) ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้หญิงเข้ามาในพื้นที่แห่งนี้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ (relationship) กับกลุ่มชายรักชาย และ

เข้ามาด้วยความอยากรู้ อยากเห็น ขณะที่กลุ่มตัวอย่างชายรักชายเข้ามาในพื้นที่นี้เพื่อนิยามตัวตน (self-definition) เพื่อเป็นเครื่องมือในการบรรลุวัตถุประสงค์และเพื่อสร้างความสัมพันธ์

นอกจากนี้ การนิยามหรือการถอดรหัสอัตลักษณ์ “กะเทย” นั้น มีความแตกต่างกันออกไป เนื่องจากอัตลักษณ์เป็นเรื่องของอำนาจในการนิยามความหมายจากทั้งผู้อื่นและตัวเราเอง การที่กลุ่มรักต่างเพศได้นิยามอัตลักษณ์กะเทยในลักษณะที่เป็นอื่น จึงมีนัยยะบ่งบอกถึงอำนาจที่จะไปกำหนดความหมายให้กดทับตัวตนของคนอื่น ขณะที่การนิยามจากกลุ่มผู้ถอดรหัสชายรักชายนั้น แสดงถึงอำนาจที่ “เรา” สามารถนิยามตัว “เรา” ได้เอง

จากการเข้ารหัสของนางโชว์ พบว่า อัตลักษณ์ของนางโชว์ คือ การเล่นไปตามบท (role playing) ด้วยการประกอบสร้างตัวตนอย่างเป็นกระบวนการ (process) ที่เลื่อนไหลอยู่ตลอดเวลา และมีการเข้ารหัสทางความหมายหลากหลายชุด ไม่ว่าจะเป็นการยอมรับ การรวมขอม หรือ การต่อต้านกับวัฒนธรรมกระแสหลัก รวมถึงมีการใช้ประโยชน์จากการสวมบทบาทดังกล่าว พื้นที่ การสื่อสารแบบคาบาเรต์โชว์จึงถือได้ว่าเป็นพื้นที่แห่งความหมายซึ่งเปิดต่อการตีความ (open text) จากผู้ชมหรือผู้ถอดรหัสกลุ่มต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป

ข้อค้นพบประการที่สอง คือ เมื่อเปรียบเทียบการถอดรหัสระหว่างพื้นที่คาบาเรต์โชว์กับพื้นที่ในชีวิตประจำวันแล้ว ผู้ถอดรหัสทั้งกลุ่มรักต่างเพศทั้งชายหญิงและกลุ่มชายรักชายต่างยอมรับกับการประกอบสร้างอัตลักษณ์กะเทยของนางโชว์บนเวทีสำหรับแสดงคาบาเรต์ ถึงแม้ว่าจะมีการสื่อสารตัวตนผ่านลักษณะภายนอก การแสดง และการสื่ออารมณ์ในลักษณะที่เบี่ยงเบนออกไปจากความหมายปกติหรือบรรทัดฐานที่คนส่วนใหญ่ยึดถือ โดยคาบาเรต์โชว์คือการแปลงรูปจากแนวคิดคาร์นิวัลเดิมที่ต่อต้านศาสนา มาเป็นเวทีในการสื่อสารเพื่อต่อต้านกฎระเบียบเรื่องเพศสภาพของสังคม และยังเป็นพื้นที่พิเศษที่สัมพันธ์กับการเปิดเผยตัวตน (coming out) คือ เป็นพื้นที่แห่งการเปิดเผยตัวตนแบบกะเทยในระดับสาธารณะ (coming-out publicly)